

PTA-reglement van het 4e Gymnasium klas 4 2020/2021 (cohort 2023)

Bijlagen:

- Examenreglement 2020/2021
- **P**rogramma's van **T**oetsing en **A**fsluiting klas 4

Examenreglement Esprit

Als bedoeld in artikel 31 van het Eindexamenbesluit VO

voor de scholen van de Onderwijsstichting Esprit

Oorspronkelijk vastgesteld op 26-3-2001 door het
bestuur van de Onderwijsstichting Esprit

Hernieuwd vastgesteld na overleg met de GMR d.d. 18-09-2018
update na overleg met secretarissen eindexamen d.d. 11-9-2018
Instemming update door GMR d.d. 18-09-2018

PTA-reglement Het 4e Gymnasium 2020-2021

Dit document beschrijft de rechten en plichten van leerlingen en de gang van zaken rondom het schoolexamen en het centraal schriftelijk examen, tezamen “het eindexamen” genoemd. Het kan voorkomen dat er omstandigheden zijn waardoor er moet worden afgeweken van dit examenreglement. Daarvoor kun je te allen tijde een verzoek indienen bij de examencommissie, via het daartoe bestemde formulier op de website, link: [Verzoek aan examencommissie](#). Wie er in de examencommissie zitten, zal in artikel 1 worden uitgelegd.

Artikelen 3 t/m 10 hebben betrekking op het schoolexamen. Artikelen 11 t/m 18 hebben betrekking op het centraal examen en de uitslagbepaling van het examen.

1. Algemeen

- 1.1 De examencommissie bestaat uit: M. Beentjes, M. Epping, E. Hermans en F. Verburg.
- 1.2 Examenkandidaten zijn de leerlingen die ingeschreven staan bij Het 4^e Gymnasium in het vierde, vijfde en zesde leerjaar. Daarnaast kan de examencommissie aan andere dan de examenkandidaten buitengewoon toestemming verlenen tot het doen van een of meer examenonderdelen.
- 1.3 De commissie van beroep van Het 4e Gymnasium bestaat uit de voorzitter van de MR E. Nass, de examensecretaris M. de Kort en de rector J. Bergamin.

2. Indeling eindexamen

- 2.1 Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen of uit een schoolexamen en een centraal examen.
- 2.2 De Programma's van Toetsing en Afsluiting (PTA) beschrijven de inhoud van het schoolexamen van de vakken.
- 2.3 Het schoolexamen omvat mede een profielwerkstuk.

3. Het schoolexamen

- 3.1 Het schoolexamen van een vak bestaat uit minimaal één van de volgende onderdelen: schriftelijke toetsen, mondelinge toetsen, presentaties/spreekbeurten, luistertoetsen, praktische opdrachten en toetsing tijdens projecten. Daarnaast kan ook een handelingsdeel onderdeel zijn van het schoolexamen. De inhoud en eisen van deze onderdelen worden van elk vak beschreven in het PTA.

- 3.2 Voor het vak maatschappijleer wordt het schoolexamen in leerjaar 4 afgerond. Het schoolexamen voor de vakken:
Aardrijkskunde, Biologie, Duits, Economie, Engels, Filosofie, Frans, Geschiedenis, Grieks, Kunst (film en/of drama), Latijn, LO, Natuurkunde, Nederlands, Scheikunde, Wiskunde A, Wiskunde B, Wiskunde C Wiskunde D en het profielwerkstuk vindt plaats in de leerjaren 5 en 6.
- 3.3 Het combinatiecijfer is het rekenkundig gemiddelde van het eindcijfer van het profielwerkstuk en het eindcijfer van het vak maatschappijleer (gebaseerd op gehele getallen). De beide eindcijfers betrokken bij de berekening van het combinatiecijfer mogen elk niet lager zijn dan een 4 om toegelaten te worden tot het centraal examen.
- 3.4 Voor LO geldt dat de eindbeoordeling voldoende of goed moet zijn om te worden toegelaten tot het centraal examen.
- 3.5 Een examenkandidaat met een incompleet cijferbeeld in klas 6 kan niet toegelaten worden tot het centraal examen.
- 3.6 Naast het volgen van vakken moeten kandidaten in de leerjaren 4, 5 en 6 ook naar behoren deelnemen aan de volgende schoolactiviteiten uit de vrije ruimte om te worden toegelaten tot het centraal examen: een maatschappelijke stage, een beroepsoriënterende stage, een schoolstage, de Romereis met voorbereiding en afronding, profielvakgebonden reizen en alle projecten in deze leerjaren.

4. Gang van zaken tijdens een toets

- 4.1 De examenkandidaten dienen uiterlijk vijf minuten voor aanvang van de afname van een PTA-onderdeel in het examenlokaal aanwezig te zijn.
- 4.2 Gedurende de afname van een PTA-onderdeel is het niet toegestaan andere dan de van te voren vastgestelde materialen op of rond de werkplek te hebben. Andere boeken, losse papieren en elektronische apparatuur zijn dus niet toegestaan. Het gebruik van de hulpmiddelen van een andere examenkandidaat is niet toegestaan.
- 4.3 Examenkandidaten die te laat zijn, mogen tot uiterlijk een half uur na aanvang van een schriftelijke toets nog worden toegelaten. Er wordt geen verlenging van de toetsduur toegekend voor te laat komen. Als examenkandidaten meer dan een half uur te laat zijn, wordt dit beschouwd als absentie. De examenkandidaat stelt de examencommissie schriftelijk op de hoogte van de reden voor absentie (zie artikel 5.1). Het PTA-onderdeel komt in aanmerking voor inhalen (zie artikel 5 en 7).
- 4.4 Examenkandidaten mogen het eerste half uur na aanvang van een schriftelijke toets het werk niet inleveren of de ruimte verlaten. Ze mogen tot uiterlijk 15 minuten voor het einde van een schriftelijke toets vertrekken.
- 4.5 Als een examenkandidaat bij een mondelinge toets te laat komt, stelt de examinerator vooraf vast of er nog voldoende tijd beschikbaar is om het mondeling naar behoren af te nemen. Indien dit niet het geval is, zal het te laat komen gelijk staan aan absentie. De examinerator stelt de

examencommissie hiervan schriftelijk op de hoogte. Het PTA-onderdeel komt in aanmerking voor inhalen (zie artikel 5 en 7).

- 4.6 Bij luistertoetsen wordt een examenkandidaat die te laat is niet toegelaten tot de afname van de luistertoets. Dit wordt beschouwd als absentie. De examinerator stelt de examencommissie hiervan schriftelijk op de hoogte. Het PTA-onderdeel komt in aanmerking voor inhalen (zie artikel 5 en 7).
- 4.7 De examenkandidaat is zelf verantwoordelijk dat het werk op de juiste wijze wordt ingeleverd bij de surveillant.
- 4.8 Het starten van een PTA-onderdeel betekent dat het werk als volledig gemaakt wordt beschouwd. Als een examenkandidaat onwel wordt tijdens het maken van een PTA-onderdeel, meldt de examenkandidaat de reden van voortijdig inleveren van het gemaakte werk bij de surveillant; de surveillant stelt de examinerator op de hoogte. Het werk kan in aanmerking komen voor herkansing (zie artikel 7.3).
- 4.9 In geval van onregelmatigheden tijdens de afname van een toets wordt het werk van de examenkandidaat ingenomen, de surveillant meldt aan de examenkandidaat wat hij/zij heeft waargenomen. De examenkandidaat krijgt nieuw papier en maakt daarop het werk af. De surveillant maakt na afloop van de toets melding bij de examinerator en de examencommissie van de waargenomen onregelmatigheid. Indien bij de onregelmatigheid misbruik is gemaakt van een hulpmiddel, wordt het hulpmiddel in beslag genomen.

5. Ziekmelding / verhindering

- 5.1 Afwezigheid bij een PTA-onderdeel door ziekte of een andere vorm van overmacht dient vóór aanvang van het afnamemoment van dit onderdeel, doorgegeven te worden aan de absentieregistratie. Deze melding wordt voor een minderjarige leerling gedaan door een ouder/verzorger, een meerderjarige leerling kan deze melding ook zelf doen. Naast de absentiemelding vullen de ouders of de leerling binnen 48 uur na het afnamemoment tevens het digitale formulier 'Absentie examenonderdeel' in. Met dit formulier registreert de examencommissie de leerlingen die in aanmerking komen voor het inhalen van een PTA-onderdeel. Het digitale formulier is te vinden op de website en via deze link:
<https://forms.gle/VGPAzjiUk1hBrVTa9>
- 5.2 In geval van absentie door ziekte of een andere vorm van overmacht bij de afname van een PTA-onderdeel maakt de examenkandidaat gebruik van een van de inhaalmomenten aan het einde van het schooljaar.
- 5.3 De examencommissie kan in uitzonderlijke gevallen besluiten af te wijken van artikel 5.2.
- 5.4 De examencommissie kan de examenkandidaat vragen bewijsstukken aan te leveren die de reden van de absentie nader toelichten.
- 5.5 De betreffende inhaaltoets wordt in de inhaalperiode gemaakt (zie artikel 7.4). Voor niet-schriftelijke vormen van toetsen wordt op maat een tijdstip voor inhalen afgesproken. Dit gaat ten koste van een inhaalmoment (zie artikel 7.1).

- 5.6 Elk PTA-onderdeel dat wordt ingehaald, wordt verrekend met het aantal inhaalmomenten (zie artikel 7.1).
- 5.7 De surveillant is verplicht de absenties op te nemen en door te geven aan de examinerator.

6. Beoordeling en bewaring gemaakt werk

- 6.1 De opgaven voor een PTA-onderdeel en de normen voor correctie en beoordeling worden vastgesteld door de vaksectie van het betreffende vak.
- 6.2 Een mondelinge toets wordt door een examinerator afgenomen in aanwezigheid van een gecommiteerde. Als er geen gecommiteerde beschikbaar is, wordt de toets opgenomen.
- 6.3 Na een mondelinge toets stelt de examinerator in overleg met de gecommiteerde het cijfer vast.
- 6.4 Voor elk PTA-onderdeel waarvoor een cijfer is voorgeschreven, bepaalt de examinerator het cijfer, gebruikmakend van een schaal van 1 t/m 10 en van de daartussen liggende cijfers met één decimaal.
- 6.5 Als een examenkandidaat een praktische opdracht een of meerdere dagen van een schoolweek (zeven dagen beginnend op de deadline en waarvan een of meerdere dagen schooldagen zijn) later inlevert dan de deadline, heeft dit tot gevolg dat het cijfer voor het PO 1,0 punt lager is dan het zou zijn wanneer het werk wel op tijd zou zijn ingeleverd. Voor elke volgende schoolweek of deel van een schoolweek na de deadline zal het cijfer nog met 1,0 punt lager worden bijgesteld. Vakantieweken (weken waarin geen enkele schooldag valt) worden hierbij niet meegerekend.
- 6.6 Als een examenkandidaat het schriftelijke deel van het profielwerkstuk een of meerdere dagen van een schoolweek (zie artikel 6.5) later inlevert dan de deadline, heeft dit tot gevolg dat het cijfer voor het schriftelijke deel van het profielwerkstuk 1,0 punt lager is dan het zou zijn wanneer het werk wel op tijd zou zijn ingeleverd. Voor elke volgende schoolweek of deel van een schoolweek na de deadline zal het cijfer nog met 1,0 punt lager worden bijgesteld. Vakantieweken (zie artikel 6.5) worden hierbij niet meegerekend.
- 6.7 De examencommissie kan in uitzonderlijke gevallen besluiten af te wijken van artikel 6.5 en 6.6.
- 6.8 De examencommissie kan de examenkandidaat vragen bewijsstukken aan te leveren die de reden van uitstel nader toelichten.
- 6.9 Bij aanvang van een volgende toetsperiode geldt het gegeven cijfer voor een PTA-onderdeel of een afgerond schoolexamen als definitief. In de laatste toetsperiode van het schooljaar geldt op moment van aanvang van de bevorderingsvergadering een gegeven cijfer voor een PTA-onderdeel of een afgerond schoolexamen als definitief.
- 6.10 In jaarlaag 6 ontvangen de examenkandidaten na afloop van de herkansingsperiode een overzicht van alle PTA-cijfers. Het overzicht moet zo spoedig mogelijk voor akkoord worden getekend door de examenkandidaat.

7. Inhaal- en herkansingsregeling

- 7.1 In jaarlaag 4 mag de examenkandidaat één gemist PTA-onderdeel van klas 4 inhalen. In jaarlaag 5 mag de examenkandidaat drie gemiste PTA-onderdelen van klas 5 inhalen. In jaarlaag 6 mag de examenkandidaat drie gemiste PTA-onderdelen van klas 6 inhalen.
- 7.2 Inhaal- en herkansingsmogelijkheden zijn voor examenkandidaten die vervroegd examen doen gekoppeld aan het leerjaar waar het examenonderdeel toe behoort. PTA-onderdelen van klas 5 die al in klas 4 zijn afgerond, mogen zowel bij het inhaalmoment van klas 4 als bij het inhaalmoment van klas 5 worden ingehaald/herkanst. Dit gaat ten koste van de inhaalmomenten van klas 5. PTA-onderdelen van klas 6 die al in klas 5 zijn afgerond, mogen zowel bij het inhaalmoment van klas 5 als bij het inhaalmoment van klas 6 worden ingehaald/herkanst. Dit gaat ten koste van de inhaalmomenten van klas 6.
- 7.3 Indien een examenkandidaat aan het einde van het schooljaar inhaalmomenten over heeft, mogen deze worden ingezet om herkansbare PTA-onderdelen van dat jaar te herkansen. Het is niet toegestaan een inhaalmoment te gebruiken voor een PTA-onderdeel uit een eerder leerjaar. Een examenkandidaat die meerdere PTA-onderdelen moet inhalen en geen inhaalmomenten meer over heeft, mag naast de inhaaltoetsen nog één PTA-onderdeel herkansen. Examenkandidaten kunnen het recht op herkansing van PTA-onderdelen verliezen als er sprake is van ongeoorloofd verzuim (zie artikel 7.7).
- 7.4 De inhaalmomenten vinden plaats na de laatste toetsweek van het schooljaar voor de betreffende jaarlaag. Dit betekent dat de inhaalmomenten voor jaarlaag 4 en 5 zullen plaatsvinden na toetsweek 4. Voor jaarlaag 6 vinden de inhaalmomenten plaats na toetsweek 3.
- 7.5 Een examenkandidaat kan via een daarvoor beschikbaar gemaakt formulier een inhaaltoets of een herkansing van een herkansbaar PTA-onderdeel aanvragen, waarbij geldt dat mondelinge toetsen niet herkansbaar zijn en toetsen die schriftelijk zijn afgenomen altijd herkansbaar zijn. Voor andere PTA-onderdelen staat aangegeven in het PTA van het desbetreffende vak of het onderdeel herkansbaar is.
- 7.6 In klas 6 kan het profielwerkstuk herkanst worden. Dit gaat van het totaal aantal inhaalmomenten af. Op de laatste dag van de inhaalperiode van klas 6 (zie artikel 7.4) moet het profielwerkstuk ingeleverd zijn. De examenkandidaat mag tot de dag van inleveren begeleid worden.
- 7.7 Indien wordt vastgesteld dat er bij een examenkandidaat tijdens de lessen of andere verplichte schoolactiviteiten sprake is van ongeoorloofd verzuim zoals omschreven in het verzuimprotocol, zal de examencommissie overgaan tot het geven van een officiële waarschuwing aan de betreffende examenkandidaat. Als er binnen de in die waarschuwing genoemde termijn sprake is van meer ongeoorloofde absenties van de betreffende examenkandidaat, zal dit leiden tot het vervallen van het recht op een van de inhaalmomenten, zoals bedoeld in artikel 7.1.
- 7.8 In geval van herkansen telt het hoogste cijfer.

8. Vrijstelling

- 8.1 In geval van doubleren maakt de examenkandidaat aan het begin van het schooljaar samen met de jaarlaagcoördinator, de mentor en de decaan een plan van aanpak over het te volgen traject beschreven in artikel 8.2 t/m 8.6. Dit wordt ter goedkeuring vóór 15 oktober aangeboden aan de examencommissie.
- 8.2 Een examenkandidaat die een jaar doubleert kan vrijgesteld worden van het opnieuw maken van een praktische opdracht (PO) die de examenkandidaat eerder met een voldoende heeft afgerond. Een vrijstelling voor een PO kan slechts verleend worden voor een PO waarvan de vaksectie heeft aangegeven aan de examencommissie dat het niet opnieuw gemaakt hoeft te worden en het eerder behaalde voldoende cijfer kan worden overgenomen. De beslissing van de kandidaat wel of niet gebruik te maken van een dergelijke vrijstelling, wordt opgenomen in het plan van aanpak zoals beschreven in artikel 8.1. Indien een examenkandidaat ervoor kiest een PO waar eerder een voldoende voor werd behaald, wel opnieuw te maken dan telt het hoogste cijfer. Als er sprake is van een opnieuw afgelegd PO waarbij samenwerking noodzakelijk is, telt het laatst behaalde cijfer.
- 8.3 In geval van doubleren in het zesde leerjaar kan een leerling ervoor kiezen om werk in dat zesde leerjaar niet opnieuw te maken. In dit geval mag er geen sprake zijn van ongeoorloofde absentie voor het betreffende vak gedurende de eerste keer dat een leerling in klas 6 zit. Wanneer dit het geval is, wordt het cijfer van het oorspronkelijke schooljaar overgenomen in het nieuwe schooljaar. Als de leerling kiest het werk wel opnieuw te maken, telt het hoogste cijfer van de twee. Als er sprake is van een opdracht waarbij samenwerking noodzakelijk is, telt het laatst behaalde cijfer. De beslissing van de kandidaat wel of niet gebruik te maken van een dergelijke vrijstelling, wordt opgenomen in het plan van aanpak zoals beschreven in artikel 8.1.
- 8.4 Een examenkandidaat die doubleert kan vrijgesteld worden van het opnieuw afleggen van het schoolexamen van vakken die geen centraal examen hebben en die de kandidaat eerder met een voldoende heeft afgerond. Het eerder behaalde eindcijfer kan blijven staan. Een beslissing hierover wordt opgenomen in het plan van aanpak zoals beschreven in artikel 8.1.
- 8.5 Een examenkandidaat die doubleert en die eerder het PWS met een voldoende heeft afgerond, kan vrijgesteld worden van het opnieuw maken van het PWS; het eerder behaalde eindcijfer kan blijven staan. Een beslissing hierover wordt opgenomen in het plan van aanpak zoals beschreven in artikel 8.1.
- 8.6 In het geval een examenkandidaat doubleert in klas 6 of gespreid examen doet, wordt het PTA voor de betreffende examenkandidaat indien nodig aangepast aan dat van het nieuwe cohort waarin de examenkandidaat terecht is gekomen. De vaksectie doet hiertoe een voorstel aan de examencommissie. Dit kan ertoe leiden dat bepaalde PTA-onderdelen uit klas 5 ongeldig worden verklaard.

- 8.7 Indien er wordt vastgesteld dat er bij een examenkandidaat die doubleert sprake is van ongeoorloofd verzuim kan de examencommissie besluiten af te wijken van de afspraken in het gemaakte plan van aanpak (zie artikel 8.1).

9. Fraude en onregelmatigheden

- 9.1 Indien een examiner of surveillant een vermoeden heeft van fraude wordt dit gemeld bij de examencommissie. Een melding gebeurt altijd zowel mondeling als schriftelijk.
- 9.2 Als ernstige fraude wordt vastgesteld door de examencommissie krijgt de examenkandidaat het cijfer 1,0 toegekend. De examenkandidaat krijgt de mogelijkheid om dit werk te herkansen, met dien verstande dat het resultaat van de herkansing niet het cijfer 1,0 vervangt, maar dat dit nieuwe cijfer gemiddeld wordt met het cijfer 1,0.
- 9.3 Onder ernstige fraude wordt in ieder geval verstaan:
- aantoonbaar en in behoorlijke mate 'gespiekt-werk' tijdens een PTA-onderdeel;
  - aantoonbaar plagiaat bij een praktische opdracht of profielwerkstuk.
- 9.4 In het geval van onregelmatigheden kunnen de volgende maatregelen naast artikel 9.2 worden genomen:
- het ontzeggen van deelname of verdere deelname aan een of meer zittingen van het schoolexamen;
  - het ongeldig verklaren van één of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen;
  - de bepaling dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de examencommissie aan te wijzen onderdelen.
- Genoemde maatregelen kunnen met elkaar gecombineerd worden.
- 9.5 Alvorens een beslissing ingevolge 9.2 t/m 9.4 wordt genomen, hoort de examencommissie de examenkandidaat. De examenkandidaat kan zich door een door hem of haar aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan.
- 9.6 De examencommissie deelt de genomen beslissing mee aan de examenkandidaat, in ieder geval schriftelijk en zo mogelijk mondeling. In de schriftelijke mededeling wordt tevens gewezen op de mogelijkheid tot beroep. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de ouders, voogden of verzorgers van de examenkandidaat, indien deze minderjarig is.

10. Bezwaar en beroep

- 10.1 Indien een betrokkene zich bij de beoordeling van een examenonderdeel benadeeld voelt, kan de betrokkene via het digitale formulier 'Verzoek Examencommissie' een verzoek tot heroverweging indienen bij de examencommissie. Dit dient te gebeuren binnen drie werkdagen nadat het vermeende nadeel aan de betrokkene bekend is gemaakt, of redelijkerwijs bij

de betrokkene bekend had kunnen zijn. Het digitale formulier is te vinden op de website.

10.2 Na het verzoek genoemd in 10.1 gaat de examencommissie in gesprek met de betrokken partijen en doet binnen twee weken uitspraak.

10.3 Wanneer een van de bij het meningsverschil betrokken partijen het niet eens is met de uitspraak zoals genoemd in 10.2, kan beroep worden aangetekend bij de commissie van beroep van Het 4e Gymnasium. Dit beroep moet in ieder geval schriftelijk en uiterlijk binnen vijf werkdagen na de schriftelijke mededeling van de beslissing van de examencommissie ingediend worden.

10.4 Na het beroep genoemd in 10.3 hoort de commissie van beroep van Het 4e Gymnasium de betrokken partijen en doet binnen twee weken uitspraak.

10.5 Is een van de bij het meningsverschil betrokken partijen het niet eens met de uitspraak als bedoeld in artikel 10.4, kan tegen deze uitspraak in beroep gegaan worden bij de Commissie van Beroep Eindexamen Espritscholen. Deze velt een definitief oordeel.

11. Het centraal examen

11.1 Op Het 4^e Gymnasium wordt centraal examen afgenomen in:

Aardrijkskunde, Biologie, Duits, Economie, Engels, Filosofie, Frans, Geschiedenis, Grieks, Kunst algemeen, Latijn, Natuurkunde, Nederlands, Scheikunde, Wiskunde A, Wiskunde B en Wiskunde C.

11.2 Deelname aan een zitting van het centraal examen betekent dat het eenmaal gemaakte werk zijn geldigheid behoudt. Zeer bijzondere familieomstandigheden (ernstige ziekte, overlijden), alsmede eigen ziekteverschijnselen, dienen voor de aanvang van de examenzitting aan de rector te worden gemeld. In overleg moet dan van tevoren vastgesteld worden of de examenkandidaat in staat is aan het examen deel te nemen.

11.3 Een examenkandidaat die te laat komt mag tot uiterlijk een half uur na aanvang van de zitting worden toegelaten.

11.4 Het werk wordt gemaakt op door school verstrekt papier. De school verstrekt tevens kladpapier. Kandidaten mogen geen papier meenemen naar het examenlokaal. Het werk wordt niet met potlood gemaakt, tenzij de aard van het werk dat wenselijk maakt (bijvoorbeeld bij het tekenen van grafieken).

11.5 De examenkandidaat vermeldt zijn naam en zijn nummer op het examenpapier.

11.6 Na het openen van de enveloppe met opgaven is het verboden enige mededeling of inlichting over het werk aan de kandidaten te verstrekken met uitzondering van addenda en errata die door CITO worden verstrekt.

11.7 Het meenemen van andere dan toegestane boeken, tabellen en hulpmiddelen is verboden. Alleen gecontroleerde en goedgekeurde exemplaren zijn toegestaan.

11.8 Zonder toestemming van een surveillant mag een examenkandidaat het examenlokaal niet verlaten.

11.9 Voor onregelmatigheden gelden dezelfde bepalingen als bij het schoolexamen (zie artikel 9). Bezwaar tegen het optreden van de

examencommissie wordt gemaakt conform de procedure geregeld in artikel 10.

- 11.10 Indien een examenkandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de examencommissie, is verhinderd om bij een of meer toetsen van het eerste tijdvak aanwezig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen (met maximaal twee toetsen) te voltooien. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak eveneens verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hem de gelegenheid gegeven in het derde tijdvak ten overstaan van het College voor toetsen en examens zijn eindexamen te voltooien.

12. De bepaling van het eindcijfer

- 12.1 Het schoolexamen-resultaat (te noemen SE-resultaat) is het gewogen gemiddelde van de PTA-onderdelen van een vak. Het SE-resultaat is een getal met één decimaal. Wanneer de berekening van het SE-resultaat een getal met twee of meer decimalen oplevert, wordt het getal afgekapt na het eerste decimaal.
- 12.2 Het cijfer behaald bij het centraal examen (te noemen CE-resultaat) is een getal met 1 decimaal.
- 12.3 Om het eindcijfer te bepalen van een vak dat geen centraal examen heeft, wordt het SE-resultaat afgerond op een geheel getal.
- 12.4 Om het eindcijfer te bepalen van een vak dat een centraal examen heeft wordt het rekenkundig gemiddelde genomen van het SE-resultaat en het CE-resultaat. Het eindcijfer wordt afgerond op een heel getal.
- 12.5 Het combinatiecijfer is één van de eindcijfers betrokken bij de uitslagbepaling van het eindexamen. Het combinatiecijfer is het rekenkundig gemiddelde van van het eindcijfer van het profielwerkstuk en het eindcijfer van het vak maatschappijleer (beide gehele getallen). Het eindcijfer wordt afgerond op een heel getal.

13. Vaststelling van de uitslag

- 13.1 De examenkandidaat die in alle vakken eindexamen heeft afgelegd, is geslaagd wanneer:

het onafgeronde rekenkundig gemiddelde van de CE-resultaten tenminste 5,5 is én

hooguit één van de eindcijfers van de kernvakken Nederlands, Engels en wiskunde een 5 is en voor de andere kernvakken minimaal het eindcijfer 6 is behaald én

het laagste eindcijfer niet lager is dan een 4, waarbij ook de losse onderdelen van het combinatiecijfer elk niet lager zijn dan een 4 én

lichamelijke opvoeding is beoordeeld met “voldoende” of “goed” én

alle handelingsdelen zijn “afgerond” én

het totaalbeeld van de behaalde eindcijfers is als beschreven in één van de volgende punten:

- Alle eindcijfers 6 of hoger.
- 1x eindcijfer 5, andere eindcijfers 6 of hoger.
- 1x eindcijfer 4 (geen kernvak), andere eindcijfers 6 of hoger én het gemiddelde van de eindcijfers is tenminste 6,0.
- 2x eindcijfer 5 (hooguit één kernvak), andere eindcijfers 6 of hoger én het gemiddelde van de eindcijfers is tenminste 6,0.
- 1x eindcijfer 4 (geen kernvak) en 1x eindcijfer 5, andere eindcijfers 6 of hoger én het gemiddelde van de eindcijfers is tenminste 6,0.

14. Cum laude

14.1 Het judicium ‘cum laude’ wordt op het diploma vermeld als een examenkandidaat als gemiddelde van de eindcijfers een 8,0 of hoger haalt, waarbij geen van de eindcijfers betrokken bij de uitslagregeling onder de 7 mag zijn. Alleen het hoogste eindcijfer uit het vrije deel doet mee aan de berekening. Ook het combinatiecijfer mag niet lager dan een 7 zijn, maar elk van de afzonderlijke onderdelen van het combinatiecijfer mag dit wel zijn.

15. Summa cum laude

15.1 Het 4e Gymnasium verstrekt een testimonium met daarop de eervolle vermelding ‘summa cum laude’ als het gemiddelde van de eindcijfers 9,0 of hoger is én geen van de eindcijfers betrokken bij de uitslagregeling onder de 8 is, én minimaal één van de eindcijfers een 10 is én het PWS-cijfer minimaal een 9 is. Alleen het hoogste eindcijfer uit het vrije deel doet mee aan de berekening. Het combinatiecijfer mag niet lager zijn dan een 8 (maatschappijleer, als afzonderlijk onderdeel van het combinatiecijfer, mag wel lager dan een 8 zijn).

16. Extra vakken

16.1 De examenkandidaat die als aanvulling op de verplichte studielast in extra vakken schoolexamen heeft afgelegd, bepaalt na afloop van het schoolexamen in welke vakken hij centraal examen zal afleggen, met inachtneming van de wettelijke voorschriften.

16.2 Voor examenkandidaten die in één of meer extra vakken examen hebben gedaan geldt het volgende: met één of meer extra vakken bepalen de rector

en de secretaris van het eindexamen na afloop van het examen of een of meer vakken buiten beschouwing moeten worden gelaten om een examenkandidaat te laten slagen en of er vakken uit het profieldeel geruild moeten worden met vakken uit het vrije deel. Indien er meer keuzemogelijkheden zijn, leggen de rector en de secretaris de examenkandidaat een keuze voor.

De resultaten van de vakken die bij de bepaling van de uitslag buiten beschouwing zijn gelaten, worden in principe vermeld op de cijferlijst, tenzij de examenkandidaat daartegen bezwaar maakt.

17. Herkansing centraal examen

- 17.1 Alle examenkandidaten hebben het recht voor één vak aan een herkansing deel te nemen. Kandidaten die gespreid examen doen hebben in beide schooljaren waarin zij examen doen, recht op één herkansing van de vakken waarin in dát jaar examen wordt gedaan.
- 17.2 Bij herkansing van een onderdeel van het centraal examen geldt als definitief cijfer het hoogst behaalde.
- 17.3 Herkansing tijdens het tweede tijdvak kan alleen plaatsvinden als de eerste uitslagbepaling is gebaseerd op de resultaten van een voltooid centraal examen eerste tijdvak. Kandidaten die gespreid examen doen kunnen deelnemen aan een herkansing tijdens het tweede tijdvak indien de eindcijfers van de vakken waarin in dát schooljaar examen wordt gedaan na het eerste tijdvak voor de eerste maal zijn vastgesteld.

18. Slotbepalingen

- 18.1 Het PTA van elk van de vakken geldig voor het cohort is te vinden in de bijlage van dit reglement.
- 18.2 Onder bijzondere omstandigheden kan het voorkomen dat er wijzigingen moeten worden aangebracht in het PTA van een van de vakken. Dergelijke wijzigingen worden schriftelijk gecommuniceerd.
- 18.3 Dit reglement valt onder het algemene 'Examenreglement Esprit'. In situaties waarin dit reglement niet voorziet, zal worden gehandeld naar het 'Examenreglement Esprit'.
- 18.4 In gevallen waarbij landelijke regelgeving anders bepaalt dan in dit reglement staat omschreven dan is de landelijke regelgeving doorslaggevend.
- 18.5 In situaties waarin het examenreglement niet voorziet, of onvoldoende duidelijkheid levert, beslist de rector. Ook in de omstandigheid dat er onvoldoende tijd is voor een uitspraak van de examencommissie, beslist de rector.

Inhoudsopgave

Inleiding

Hoofdstuk 1: algemene bepalingen

Hoofdstuk 2: bepalingen betreffende het eindexamen:
organisatie en gang van zaken

2:1	algemene bepalingen betreffende het eindexamen
2:2	schoolexamen
2:3	centraal examen
2:4	specifieke bepalingen betreffende het eindexamen

Hoofdstuk 3: bepalingen betreffende bezwaar en beroep

Hoofdstuk 4: slotbepalingen

Inleiding

Het bevoegd gezag van Esprit Scholen gelet op de bepalingen van de wet op het voortgezet onderwijs en het Eindexamenbesluit VO, na overleg met de GMR stelt op 18-09-2018 het volgende Examenreglement hernieuwd vast met inachtneming van onderstaande bepalingen.

Belangrijke bepalingen inzake het eindexamen zijn opgenomen in het Leerlingenstatuut van Esprit Scholen. Dit reglement bindt alle betrokkenen van de scholen binnen Esprit Scholen.

Hoofdstuk 1: Algemene bepalingen

ARTIKEL 1: begripsbepaling

1. De begripsbepalingen zoals omschreven in artikel 1 van het Eindexamenbesluit VO, zijn van toepassing op dit reglement.
2. In dit reglement wordt voorts verstaan onder:

Bevoegd Gezag:	Onderwijsstichting Esprit
School:	AICS, Berlage Lyceum, Cartesius Lyceum, Cartesius 2, DENISE, het 4 ^e Gymnasium, Marcanti College, Mundus College, zijnde scholen van Esprit met afsluitend onderwijs
Directeur:	de directeur van een school die behoort tot Esprit
Secretaris:	een personeelslid van een school aangewezen door de directeur die in overleg met de directeur alle aangelegenheden die het eindexamen betreffen, regelt inclusief de administratieve afhandeling van het eindexamen
Examinator:	degene die/de vakdocent die belast is met het afnemen van het eindexamen in een vak, in enig jaar waarover het schoolexamen zich uitstrekt
Kandidaat:	ieder die/de leerling die door de directeur van de school tot het eindexamen wordt toegelaten
Eindexamen:	een examen tenminste in het geheel van de voorgeschreven vakken, alsmede de rekentoets
Schoolexamen:	deel van het eindexamen dat afgenomen wordt op basis van het door het bevoegd gezag jaarlijks vastgestelde programma van toetsing en afsluiting
Examendossier:	het geheel van onderdelen van het schoolexamen in een gedocumenteerde vorm, tevens van onderdelen van het schoolexamen die reeds zijn afgesloten in enig leerjaar en van onderdelen van het schoolexamen die niet centraal worden geëxamineerd alsmede de resultaten van genoemde onderdelen
Centraal examen:	dat deel van het eindexamen dat afgenomen wordt door het College voor toetsen en examens volgens de landelijk vastgestelde en genormeerde toetsen

Programma van Toetsing en Afsluiting hierna PTA:

Het jaarlijkse, voor 1 oktober, op het betreffende schooljaar betrekking hebbende, door het bevoegd gezag vastgestelde programma waarin wordt aangegeven welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst, de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen, de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt, de tijdvakken waarbinnen de toetsen van het schoolexamen aanvangen, de herkansing daaronder mede begrepen, de wijze van herkansing van het schoolexamen alsmede de regels voor de wijze waarop de cijfers voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komen. Dit schooleigen PTA is onlosmakelijk verbonden met en maakt deel uit van de voor alle scholen geldend examenreglement van de Onderwijsstichting Esprit.

In het schooleigen PTA is opgenomen voor welke kandidaten (afdeling, cohort, leerjaar) de tekst van het PTA van toepassing is.

Voor AICS geldt hier tevens de verbondenheid met het zogeheten “Programm of Assessment and Examination”. Voor de scholen van Esprit die cursussen Internationaal georiënteerd voortgezet onderwijs verzorgen geldt bij afsluiting van de cursussen het bepaalde in artikel 15 van de Beleidsregel IGVO 2010.

Hoofdstuk 2: Bepalingen betreffende het eindexamen: organisatie en gang van zaken

2:1 algemene bepalingen betreffende het eindexamen

ARTIKEL 2: het bevoegd gezag

1. Het examenreglement wordt vastgesteld door het bevoegd gezag. Indien daartoe aanleiding is kan het bevoegd gezag het reglement tussentijds wijzigen.

ARTIKEL 3: de directeur van de school, de secretaris, de examinerator

1. De directeur van de school en de examinatoren nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af.
2. De directeur van de school wijst een van de personeelsleden van de school, eventueel per afdeling, per profiel of per leerweg aan tot secretaris van het eindexamen en doet hiervan mededeling aan het bevoegd gezag.
3. De directeur van de school draagt zorg voor het samenstellen van het PTA op de school, dat hij/zij, vastgesteld door het bevoegd gezag, jaarlijks voor 1 oktober toezendt aan de inspectie en verstrekt aan de kandidaten.

ARTIKEL 4: toelating tot het eindexamen

1. De leerlingen van een school behorend tot Esprit Scholen worden in de gelegenheid gesteld ter afsluiting van de opleiding een eindexamen af te leggen, conform het gestelde in dit reglement en in het PTA.
2. Het bevoegd gezag kan tot het eindexamen tevens kandidaten toelaten die niet als leerling op een van de scholen staan ingeschreven conform artikel 2 van het Eindexamenbesluit. Deze kandidaten vallen tevens onder de werking van dit reglement en het PTA.

ARTIKEL 5: indeling van het eindexamen

1. Het eindexamen of deeleindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen dan wel uit beide.

ARTIKEL 6: inhoud van het eindexamen

1. De Minister stelt, behalve voor door het bevoegd gezag vast te stellen vakken die onderdeel zijn van het eindexamen, voor elk van de onderwijssoorten, examenprogramma's vast, waarin zijn opgenomen: een omschrijving van de examenstof, een verdeling van de examenstof over het schoolexamen en het centraal examen, het aantal en de tijdsduur van de toetsen van het centraal examen. Tevens kunnen voorschriften worden gesteld betreffende aard, omvang, aantal, beoordeling en weging van de onderdelen van het schoolexamen. De examenprogramma's van het v.m.b.o. kunnen voorzien in differentiaties waaruit

- de leerling een keuze maakt. De directeur van de school beslist namens het bevoegd gezag welke differentiaties worden aangeboden.
2. Het schoolexamen v.w.o. en h.a.v.o. omvat mede een profielwerkstuk, een presentatie daaronder begrepen. In het PTA van de school worden nadere regels gesteld ten aanzien van het profielwerkstuk.
  3. Het schoolexamen v.m.b.o. omvat in de theoretische en gemengde leerwegen een sectorwerkstuk, een presentatie daaronder begrepen. In het PTA van de school worden nadere regels gesteld ten aanzien van het sectorwerkstuk.

ARTIKEL 7: begrenzingen en mogelijkheden vakkenkeuze eindexamenkandidaten

1. Na overleg met de examinatoren kiezen kandidaten in welke vakken zij het deeleindexamen willen afleggen voor zover de directeur van de school namens het bevoegd gezag de kandidaten in de gelegenheid heeft gesteld zich op het examen in die vakken voor te bereiden.
2. De kandidaten kunnen voor zover de directeur van de school namens het bevoegd gezag hun dat toestaat, in meer vakken of niet-verplichte onderdelen van de examenstof examen afleggen dan in de vakken en examenstof die ten minste samen een eindexamen vormen.
3. Wijzigingen in de keuze van profiel, vakkenpakket en/of leerwegen kunnen alleen plaatsvinden binnen de gegeven voorschriften.

2.2: bepalingen betreffende het schoolexamen

ARTIKEL 8: algemeen

1. Het schoolexamen in de door de school aangeboden vakken en het afleggen van de rekentoets door de kandidaat inclusief de bepalingen in het Eindexamenbesluit VO t.b.v. kandidaten met ernstige rekenproblemen wordt afgenomen volgens het PTA.
2. De directeur bepaalt op welk moment in het cursusjaar de examinatoren een overzicht moeten leveren betreffende de examenstof en de daarbij behorende normen van het desbetreffende vak in het komend leerjaar, in ieder geval voor de datum van 1 oktober.
3. De directeur van de school bepaalt namens het bevoegd gezag het tijdstip waarop het schoolexamen aanvangt.
4. Het schoolexamen wordt afgesloten voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. De directeur van de school bepaalt het exacte moment waarop het schoolexamen wordt afgesloten.
In artikel 32 van het Eindexamenbesluit wordt aan de directeur van de school namens het bevoegd gezag de bevoegdheid verleend om onder voorwaarden af te wijken van de eerste zin van dit artikel.
5. Ten aanzien van het bewaren van de schriftelijke onderdelen van het schoolexamenwerk geldt de regeling van de directeur van de school zoals deze in het PTA staat beschreven. Geregeld dient te zijn wie wat bewaart en hoe lang.

Ten aanzien van de autorisatie van alle gegeven beoordelingen geldt de regeling zoals deze in het PTA is opgenomen. Als richtlijn kan dienen dat minimaal eenmaal per leerjaar tijdens het schoolexamen de beoordelingen door examinator en kandidaat worden gecontroleerd, bekrachtigd met een handtekening van beiden, in geval van minderjarigheid van de kandidaat mede bekrachtigd door een handtekening van een wettelijk vertegenwoordiger van de kandidaat. Indien al het schriftelijke werk op school wordt bewaard kan worden volstaan met een eenmalige autorisatie op de beschreven wijze.

6. De directeur van de school stelt namens het bevoegd gezag een regeling op inzake herkansingen binnen het schoolexamen. De limitering en de voorwaarden waaronder kandidaten in de gelegenheid worden gesteld tot het afleggen van herkansingen zijn gerelateerd aan het eigen karakter van het schoolexamen op de school. In de regeling wordt bepaald in welke gevallen wel en in welke gevallen niet een herkansing kan worden aangevraagd.

De regeling inzake herkansing voorziet minimaal in een regeling ten aanzien van kandidaten die door ziekte of ten gevolge van een bijzondere wilsonafhankelijke omstandigheid niet in staat zijn geweest aan de desbetreffende toets, een praktische opdracht daaronder begrepen, deel te nemen.

Voor wat betreft het schoolexamen VMBO wordt aan een kandidaat het recht op een herexamen verleend voor het vak maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijk deel van de leerwegen, indien de kandidaat voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan 6, conform het gestelde in artikel 35b1 van het Eindexamenbesluit VO.

De secretaris van het eindexamen beoordeelt een ingediend herkansingsverzoek aan de hand van de opgestelde regeling. De kandidaat kan bezwaar maken tegen de beoordeling van de secretaris volgens de bezwarenregeling van artikel 17 van dit reglement.

7. Indien een kandidaat door ziekte of om een wilsonafhankelijke omstandigheid is verhinderd aan een onderdeel van het schoolexamen deel te nemen, dient hij/zij dit te melden bij de secretaris van het eindexamen op de in het PTA voorgeschreven wijze, waarbij de in het PTA aangegeven dan wel de alsnog door de directeur van de school verlangde bewijsstukken zo spoedig mogelijk moeten worden ingeleverd.
8. Indien op de school wordt vastgesteld dat een kandidaat zonder een geldige reden afwezig is bij enig, vooraf opgegeven, onderdeel van het schoolexamen dan wel zich onttrekt aan enig onderdeel van het schoolexamen, dan wel niet voldoet aan de verplichtingen zoals deze zijn gesteld in het voorgaande lid 7 van artikel 8 van dit reglement, dan wel niet voldoet aan de in het PTA gestelde inleverdata ten aanzien van werkstukken en opdrachten binnen het schoolexamen vervalt voor dit onderdeel een recht op herkansing, tenzij in het PTA van de school een herkansingsregeling is opgenomen en beperkende voorwaarden zijn gesteld aan herkansingen inzake de in het eerste gedeelte van dit lid beschreven situaties.

Voorts kan de examinator, na overleg met de secretaris, in deze gevallen een maatregel treffen voor zover deze staan aangegeven in het PTA, waarbij de toekenning van het cijfer 1.0 voor het betreffende onderdeel de meest vergaande maatregel kan zijn. Deze maatregelen laten de bevoegdheden van de directeur van de school inzake onregelmatigheden onverlet.

De kandidaat kan bezwaar maken tegen de maatregel van de examinator volgens de bezwaarregeling van artikel 17 van dit reglement.

Vangnetregels: vaststelling SE - cijfer/eindcijfer volgens PTA

- 8.a. Bij individuele onvoorziene omstandigheden en calamiteiten die een kandidaat betreffen is de laatste volzin van artikel 17 van toepassing. De directeur van de school neemt een beslissing in en na overleg met de secretaris van het eindexamen of met een door de directeur van de school aangewezen commissie en met de examinerator om te komen tot een individuele oplossing voor de kandidaat - daarbij hoort ook de mogelijkheid dat de kandidaat het cijfer 1,0 krijgt voor betreffend gemiste werk(en) of een of meer vrijstellingen kan verkrijgen, om zo toegelaten te kunnen worden tot het centraal examen. De examensecretaris houdt een register bij met datum en reden van de in dit kader genomen beslissingen van de directeur.
- 8.b. Bij onvoorziene omstandigheden en calamiteiten die een collectief aan Kandidaten betreffen geldt artikel 21 van het Examenreglement van Esprit. De directeur van de school neemt een beslissing in en na overleg met het bevoegd gezag en de Inspectie, gehoord hebbende de examinerator, de secretaris van het eindexamen of de door de directeur ingestelde commissie - daarbij hoort ook de mogelijkheid dat de kandidaat het cijfer 1,0 krijgt voor betreffend gemiste werk(en) dan wel een of meer vrijstellingen om zo toegelaten te kunnen worden tot het centraal examen.
9. De directeur van de school bepaalt of doubleren wordt toegepast in de periode waarin het schoolexamen wordt afgenomen. Indien het mogelijk is in deze periode om te doubleren geeft de directeur van de school in het PTA aan welke overgangsnormen zullen worden gehanteerd in de diverse leerjaren van het schoolexamen. Voorts geeft de directeur van de school in het PTA aan onder welke voorwaarden en gedurende welke termijn de reeds met een voldoende afgesloten onderdelen van het schoolexamen geldig blijven en welke onderdelen van het schoolexamen bij doubleren moeten worden overgedaan.
10. In het PTA van de school kunnen beperkingen worden gesteld aan de verblijfsduur van een kandidaat in een afdeling c.q. afdelingen van de school.

ARTIKEL 9: beoordeling schoolexamen

1. Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10, behoudens genoemde uitzonderingen in artikel 35 van het Examenbesluit VO.
Het cijfer van het schoolexamen voor een vak of programma waarin geen centraal examen wordt afgenomen geldt als eindcijfer van het eindexamen.
Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd worden deze cijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
Het sectorwerkstuk c.q. het profielwerkstuk wordt beoordeeld door de examinerator(en) die de kandidaat heeft/hebben begeleid bij de totstandkoming van het werkstuk.

2. Indien een kandidaat in een (onderdeel) van een vak of programma door twee of meer examinatoren wordt geëxamineerd bepalen deze in onderling overleg het cijfer voor het schoolexamen. Komen zij niet tot overeenstemming dan wordt het cijfer bepaald op het rekenkundig gemiddelde van de beoordelingen door ieder van hen. Indien echter sprake is van de aanwezigheid van een ander persoon in de rol van waarnemer/bijzitter stelt de examinerator het cijfer vast, in overweging genomen hebbend het oordeel van deze persoon.
3. Van mondelinge toetsen kan protocol worden opgemaakt of kunnen audiovisuele opnamen worden gemaakt.
4. Van iedere beoordeling die in het kader van het schoolexamen wordt gegeven stelt de examinerator de kandidaat zo spoedig mogelijk in kennis.
5. Het schoolexamen bestaat uit een examendossier: elke beoordeling in het kader van enig onderdeel van het schoolexamen wordt in een, namens het bevoegd gezag door de directeur van de school gekozen, gedocumenteerde vorm vastgelegd. Hierbij zijn inbegrepen beoordelingen van onderdelen van vakken en programma's die niet centraal worden geëxamineerd en van onderdelen van het schoolexamen die reeds zijn afgesloten.
6. Uiterlijk één week voor de aanvang van het centraal examen deelt de directeur van de school de kandidaat schriftelijk mede welke eindcijfers en beoordelingen zijn behaald voor het schoolexamen.

ARTIKEL 10: gedragsregels kandidaten en gang van zaken schoolexamen

1. De kandidaat dient uiterlijk vijftien minuten voor aanvang van de uitgeschreven onderdelen c.q. zittingen van het schoolexamen aanwezig te zijn.
2. Een kandidaat die te laat komt bij een onderdeel c.q. zitting van het schoolexamen wordt tot een half uur na aanvang van de zitting toegelaten, tenzij op onderdelen in het PTA een andere regeling gegeven is, tenzij het een luistertoets betreft, de kandidaat dient het gemaakte werk echter wel in te leveren op het daartoe vastgestelde tijdstip. Op de kandidaat die niet meer wordt toegelaten omdat hij/zij zich langer dan een half uur na aanvang van de zitting meldt en/of niet wordt toegelaten is artikel 8 lid 8 van dit reglement van overeenkomstige toepassing.
3. Tenzij anders is bepaald dient schriftelijk werk te worden gemaakt op papier van school. De kandidaat voorziet elk papier zelf van naam, klas en indien voorgeschreven het examenummer.
4. Het gebruik van hulpmiddelen en schrijfmaterialen is slechts toegestaan voor zover dit in het PTA staat aangegeven. Kandidaten mogen tijdens de zitting geen materialen lenen van en aan andere kandidaten.
5. De kandidaat mag geen papier, andere hulpmiddelen of informatiedragers, tabellen en boeken dan voorgeschreven, communicatiemiddelen, jassen en tassen meenemen in de ruimte van het uitgeschreven onderdeel c.q. zitting van het schoolexamen.

6. De toezichthouders zijn bevoegd controles uit te oefenen aangaande de aanwezige materialen en hulpmiddelen tijdens de zitting en voorts tot het geven van algemene aanwijzingen. De kandidaten volgen voorafgaande aan en tijdens de zitting de aanwijzingen van de toezichthouders op bij het betreffende onderdeel van het schoolexamen om een regelmatige gang van zaken te waarborgen.
7. Kandidaten mogen tijdens de zitting niet hardop spreken of op enige wijze contact zoeken met andere kandidaten. De kandidaat die iets wil vragen steekt een hand op en wacht op een reactie van de toezichthouder.
8. Tijdens het schoolexamen, al dan niet na voltooiing van de werkzaamheden, mag de kandidaat niet zonder toestemming van de toezichthouder de ruimte van het uitgeschreven onderdeel van het schoolexamen verlaten.
9. Als de uitgeschreven tijd van het onderdeel van het schoolexamen verstreken is mogen de kandidaten niet verder werken en verlaten de ruimte niet eerder dan nadat de toezichthouder toestemming hiertoe verleent.
10. Eenmaal bij de toezichthouder ingeleverd werk mag niet worden gewijzigd of aangevuld.
11. Alle opgaven en verstrekte papieren blijven in de ruimte van het uitgeschreven onderdeel van het schoolexamen tijdens de zitting.
12. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het schoolexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op vrijstelling aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, kan de directeur van de school de maatregelen nemen genoemd in artikel 18 van dit reglement.

2.3: bepalingen betreffende het centraal examen

ARTIKEL 11: algemeen

1. De kandidaat kan alleen tot het centraal examen worden toegelaten indien aan alle eisen van het schoolexamen is voldaan, tenzij wettelijke uitzonderingen gelden.
2. Aanwezigheid bij de afname van enig onderdeel van het centraal examen is voorbehouden aan de kandidaten, de directeur van de school en de secretaris van het eindexamen en de door de directeur van de school aangewezen personen en de inspecteur voor V.O.
3. Het centraal examen kent drie tijdvakken. Het eerste en het tweede tijdvak worden afgenomen in het laatste leerjaar. Het derde tijdvak wordt aansluitend aan het laatste leerjaar afgenomen door het College voor toetsen en examens. Indien een kandidaat om een geldige reden ter beoordeling van de directeur van de school is verhinderd bij een of meer toetsen in het eerste tijdvak aanwezig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen op ten hoogste twee toetsen per dag te voltooien. De directeur van de school kan de kandidaat verzoeken om die gegevens te verstrekken die hem in

redelijkheid in staat stellen om tot een beoordeling van de geldigheid van de reden te komen.

Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer is verhinderd of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak zijn examen te voltooien.

Indien een kandidaat om een geldige reden is verhinderd aan een onderdeel van het centraal examen deel te nemen, dient hij/zij dit te melden bij de secretaris van het eindexamen op de in het PTA voorgeschreven wijze, waarbij de in het PTA aangegeven dan wel door de directeur van de school verlangde bewijsstukken zo spoedig mogelijk worden ingeleverd.

- 3.a In afwijking van artikel 11, derde lid, kan de directeur van de school namens het bevoegd gezag een leerling op zijn of haar verzoek toelaten tot het centraal examen in het voorlaatste leerjaar, of het direct daaraan voorafgaande leerjaar, in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen.
Na een besluit tot toelating wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voor aanvang van het eerste tijdvak in dat leerjaar. In het PTA is een regeling opgenomen betreffende een dergelijke aanvraag, procedure en de uitvoering van het schoolexamen hierbij. Aanvragen zullen in ieder geval gemotiveerd worden beoordeeld op mogelijkheden van het vakkenaanbod en in een kader van schoolorganisatorische mogelijkheden. Bezwaar tegen een besluit kan worden aangetekend bij het Bevoegd Gezag volgens artikel 17a van dit reglement.
4. Voor wat betreft herkansing geldt: een kandidaat heeft het recht voor één vak van het eindexamen waarin hij reeds examen heeft afgelegd, nadat het eindcijfer dan wel de eindcijfers zijn vastgesteld om in het tweede tijdvak of bij verhindering in het tweede tijdvak met een geldige reden, ter beoordeling van de directeur van de school, in het derde tijdvak opnieuw deel te nemen aan het centraal examen. Het maakt hierbij niet uit of de kandidaat geslaagd is of niet.
Indien het eindexamen van de basis- of kaderberoepsgerichte leerweg in het v.m.b.o. betreft, bestaat dit recht eveneens voor het CSPE, af te nemen door het bevoegd gezag aansluitend aan het eerste tijdvak of in het tweede tijdvak.
De herkansing van het CSPE bestaat uit het opnieuw afleggen van deze toets of van één of meer onderdelen daarvan.
5. De directeur van de school deelt jaarlijks voor 1 november aan Onze Minister mee hoeveel kandidaten in elk vak aan het centraal examen in het eerste tijdvak deelnemen. De directeur van de school zendt ten minste drie dagen voor de aanvang van de centrale examens in het eerste tijdvak, aan Onze Minister een lijst waarop voor iedere kandidaat vermeld staat in welke vakken hij centraal examen zal afleggen en welke cijfers zijn behaald voor het schoolexamen door deze kandidaat.
De directeur van de school zendt voor aanvang van het tweede tijdvak aan Onze Minister een lijst met kandidaten, de behaalde cijfers in het eerste tijdvak, de alsnog behaalde cijfers voor het schoolexamen indien van toepassing, en een overzicht van de vakken (het vak) waarin de kandidaat examen zal afleggen.
6. De directeur van de school draagt er zorg voor dat de opgaven voor het centraal examen geheim blijven tot het aanvangstijdstip van de toets.
7. De directeur van de school draagt zorg voor het nodige toezicht bij het centraal examen.

8. De directeur van de school draagt er zorg voor dat ten aanzien van het praktisch gedeelte van het centraal examen VMBO de examinerator in het desbetreffende vak of programma aanwezig is, neemt de schriftelijke beoordeling in ontvangst van de examinerator en doet de gecommiteerde resultaat en de schriftelijke beoordeling toekomen.
9. De directeur van de school doet het gemaakte werk van het centraal examen, met opgaven en proces-verbaal en normen toekomen aan de examinerator en later via de directeur van de school onverwijld aan de gecommiteerde.
10. De directeur, in samenwerking met de secretaris, stelt de uitslag van het centraal examen vast.
11. De directeur van de school stuurt namens het bevoegd gezag zo spoedig mogelijk na vaststelling van de definitieve uitslag aan Onze Minister en aan de inspectie een lijst met gegevens conform artikel 56 van het examenbesluit.

ARTIKEL 12: gedragsregels kandidaten en gang van zaken centraal examen

1. De kandidaat dient uiterlijk vijftien minuten voor aanvang van de uitgeschreven onderdelen c.q. zittingen van het centraal examen aanwezig te zijn.
2. Een kandidaat die te laat komt bij een onderdeel c.q. zitting van het centraal examen wordt tot een half uur na aanvang van de zitting toegelaten. De kandidaat dient het gemaakte werk echter wel in te leveren op het daartoe vastgestelde tijdstip. Op de kandidaat die niet meer wordt toegelaten omdat hij/zij zich langer dan een half uur na aanvang van de zitting meldt is artikel 18 (onregelmatigheden) van dit reglement van toepassing of artikel 11 lid 3 (verhinderings) van dit reglement.
3. Tenzij anders is bepaald dient schriftelijk werk te worden gemaakt op door de school uitgereikte papieren. De kandidaat voorziet elk papier zelf van naam, klas en examennummer.
4. Het gebruik van door College voor toetsen en examens voorgeschreven hulpmiddelen en het gebruik van schrijfmateriaal is toegestaan zoals dit en voor zover dit in het PTA staat aangegeven. Kandidaten mogen tijdens de zitting geen materialen lenen van en aan andere kandidaten.
5. De kandidaat mag geen papier, andere hulpmiddelen of informatiedragers, tabellen en boeken dan voorgeschreven, communicatiemiddelen, jassen en tassen meenemen in de ruimte van het uitgeschreven onderdeel c.q. zitting van het centraal examen.
6. De toezichthouders zijn bevoegd controles uit te oefenen aangaande de aanwezige materialen en hulpmiddelen tijdens de zitting en voorts tot het geven van algemene aanwijzingen. De kandidaten volgen voorafgaande en tijdens de zitting de aanwijzingen van de toezichthouders op bij het betreffende onderdeel van het centraal examen om een regelmatige gang van zaken te waarborgen.
7. Zij die toezicht hebben ondertekenen een proces verbaal. Zij leveren dit in bij de directeur van de school samen met het gemaakte examenwerk.

8. Tijdens een zitting van het centraal examen worden aan kandidaten geen mededelingen gedaan van welke aard ook aangaande opgaven, uitgezonderd mededelingen van het College voor toetsen en examens.
9. Kandidaten mogen tijdens de zitting niet hardop spreken of op enige wijze contact zoeken met andere kandidaten. De kandidaat die iets wil vragen steekt een hand op en wacht op een reactie van de toezichthouder.
10. Tijdens het centraal examen, al dan niet na voltooiing van de werkzaamheden, mag de kandidaat niet zonder toestemming van de toezichthouder de ruimte van het uitgeschreven onderdeel van het centraal examen verlaten. De kandidaat kan in de gelegenheid worden gesteld de ruimte te verlaten wanneer een uur van de voorgeschreven tijd is verstreken.
11. Als de uitgeschreven tijd van het onderdeel van het centraal examen verstreken is mogen de kandidaten niet verder werken en verlaten de ruimte niet eerder dan nadat de toezichthouder toestemming hiertoe verleent.
12. Eenmaal bij de toezichthouder ingeleverd werk mag niet worden gewijzigd of aangevuld.
13. Alle opgaven en verstrekte papieren blijven in de ruimte van het uitgeschreven onderdeel van het centraal examen tot het eind van de zitting.
14. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het centraal examen dan wel ten aanzien van een aanspraak op vrijstelling aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de directeur van de school de maatregelen nemen genoemd in artikel 18 van dit reglement.
15. In het PTA kunnen nadere regels worden gesteld ten aanzien van de gang van zaken tijdens een zitting van het centraal examen: de school stelt voorafgaand aan de afname van **digitale examens** een protocol op waarin o.a. moet worden opgenomen dat de examensecretaris, systeembeheerder en docenten tekenen voor geheimhouding van de examenopgaven. Voorts worden in het PTA bij reglement vastgelegd bepalingen rond het afnamemoment, de procedure van afname, het moment en de wijze van beslissing over herkansing, een beschrijving van de inhaalprocedure, de procedure bij een mislukte afname en de procedure voor inzage van het gemaakte werk.

2.4 specifieke bepalingen betreffende het eindexamen

ARTIKEL 13: eindcijfer eindexamen

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. De directeur van de school bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het schoolexamencijfer en het centraal examencijfer.

Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden is de gegeven beoordeling voor het schoolexamen tevens het eindcijfer c.q. de eindbeoordeling.

3. Indien de uitkomst van de berekeningen niet een geheel getal is wordt dat getal indien het cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.

ARTIKEL 14: vaststelling uitslag en uitslag

1. De directeur en de secretaris van het eindexamen stellen in het geval van een eindexamen conform artikel 49 of artikel 50 en voor zover van toepassing artikel 52c van het Eindexamenbesluit de uitslag vast van een eindexamen. De uitslag luidt: 'geslaagd' of 'afgewezen'. Indien nodig worden een of meer eindcijfers niet bij de bepaling van de definitieve uitslag betrokken om een kandidaat te laten slagen. De overgebleven vakken dienen wel een eindexamen te vormen.
2. Zodra de eindcijfers bekend zijn en indien mogelijk de uitslag is vastgesteld maakt de directeur van de school deze schriftelijk aan iedere kandidaat bekend. Hierbij wordt de kandidaat gewezen op de mogelijkheid tot herkansing, conform artikel 11 lid 4 van dit reglement en artikel 51 van het Eindexamenbesluit.
3. De kandidaat doet een schriftelijk verzoek tot herkansing aan de directeur of de secretaris voor een door de school beschreven bepaalde dag en tijdstip.
4. De uitslag is een definitieve uitslag wanneer de kandidaat geen gebruik wil maken c.q. maakt van de mogelijkheid tot herkansing dan wel niet heeft gehandeld als in het voorgaande lid is voorgeschreven.
5. Voor de herkansingsregeling geldt wat is vastgelegd in artikel 11 lid 4 en artikel 51 van het Eindexamenbesluit.
6. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld waarbij het hoogste van de cijfers behaald bij herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer conform artikel 49 van het Eindexamenbesluit, en wordt de uitslag aan de kandidaat schriftelijk bekend gemaakt.
7. Na afloop van een herkansing in het voorlaatste leerjaar wordt het eindcijfer schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.

ARTIKEL 15: diploma en cijferlijst

1. De directeur van de school reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd een cijferlijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld: de cijfers voor schoolexamen en eindexamen, de vakken en onderwerpen en/of titels en thema's en beoordelingen inzake de werkstukken en de kunstvakken en de LO-vakken, de eindcijfers voor de examenvakken en de uitslag van het eindexamen en hetgeen nog verder staat vermeld onder de leden a t/m h van artikel 52 van het Eindexamenbesluit.
2. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat een diploma uit, waarop profiel of profielen of de leerweg zijn vermeld die bij de uitslag zijn betrokken.

3. De directeur van de school en de secretaris en de kandidaat tekenen de diploma's en de cijferlijsten.
4. Duplicaten van afgegeven diploma's, certificaten, bewijzen van ontheffing en cijferlijsten worden niet verstrekt.
5. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen met toekenning van het judicium cum laude als voldaan is aan de voorschriften van artikel 52a van het Eindexamenbesluit VO.

ARTIKEL 16: bewaren examenwerk en inzage

1. Het schoolexamen wordt op school bewaard tot einde van het schooljaar waarin het is gemaakt. Een kandidaat heeft een inzage recht. Echt bij aanvang van een volgende toetsperiode geldt een gegeven se cijfer als definitief vastgesteld. In de laatste toetsperiode van het schooljaar geldt op het moment van aanvang van de bevorderingsvergadering een gegeven se cijfer als definitief vastgesteld.
2. Het werk van het centraal examen en de rekentoets van de kandidaten met een compleet stel bij de centrale examens gebruikte opgaven van het centraal examen en de lijst met gegevens conform artikel 56 van het Eindexamenbesluit, ondertekend door de directeur van de school en de secretaris, worden gedurende tenminste 6 maanden na de vaststelling van de uitslag, in het archief van de school bewaard en zijn ter inzage voor belanghebbenden.
3. De manier waarop een recht tot inzage kan worden uitgeoefend geschiedt in overleg met en volgens de aanwijzingen van de directeur van de school en de secretaris van het eindexamen. Hierbij gelden de volgende aanwijzingen:

Gegevensverstrekking en inzien van gemaakte centraal examens:

1. Kandidaten kunnen de scores van het door hen gemaakte examen opvragen nadat de uitslag is bepaald.
2. Nadat de uitslag is bepaald kan een kandidaat op verzoek (een kopie van) het gemaakte examen op school inzien. Het maken van foto's of kopieën door de kandidaat is niet toegestaan.
3. Inzage vindt plaats op school, onder toezicht van een medewerker van de school.
4. De kandidaat kan bij de inzage een ouder/verzorger meenemen.
5. Het examen en/of de kopieën van het examen worden na inzage ingeleverd bij de schooladministratie. Het is niet toegestaan kopieën mee te geven aan de kandidaat of deze buiten het gebouw te brengen.

Hoofdstuk 3: Bepalingen betreffende bezwaar en beroep

ARTIKEL 17: benadeling schoolexamen en bezwaar

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het schoolexamen benadeeld voelt, hiervan uitgezonderd de beroepsregeling inzake onregelmatigheden van artikel 18 van dit reglement, kan de kandidaat een schriftelijke klacht, ondertekend, binnen drie dagen* indienen bij de directeur van de school. De directeur van de school of een door de directeur aangewezen commissie neemt, nadat partijen zijn gehoord, in deze een beslissing die een ieder op de school bindt. De directeur van de school of de voorzitter van de door de directeur ingestelde commissie deelt de beslissing schriftelijk en met redenen omkleed aan de kandidaat mee binnen een redelijke termijn, zo mogelijk, binnen drie dagen. In onvoorziene gevallen geldt de beslissing van de directeur van de school.

ARTIKEL 17a: afwijzing verzoek toelating tot Centraal examen voorlaatste leerjaar en bezwaar

Indien een kandidaat zich ten aanzien van zijn of haar verzoek tot toelating tot het centraal examen voorlaatste leerjaar benadeeld voelt, hiervan uitgezonderd de beroepsregeling inzake onregelmatigheden van artikel 18 van dit reglement, kan de kandidaat een schriftelijke klacht, ondertekend, binnen drie dagen* indienen bij het bevoegd gezag: ter attentie van het College van Bestuur van Esprit. p/a Onderwijsstichting Esprit - Prinses Irenestraat 59 -1077 WV Amsterdam. Het bevoegd gezag neemt, nadat partijen zijn gehoord, in deze een beslissing die een ieder op de school bindt. Het bestuur deelt de beslissing schriftelijk en met redenen omkleed aan partijen mee binnen een redelijke termijn.

* Binnen drie werkdagen nadat het vermeende nadeel aan de kandidaat bekend is gemaakt, dan wel binnen drie werkdagen nadat het vermeende nadeel hem of haar bekend had kunnen zijn.

ARTIKEL 18: onregelmatigheden: maatregelen en beroep

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de directeur van de school maatregelen nemen, nadat de directeur van de school de kandidaat heeft gehoord. De kandidaat kan zich laten bijstaan in dit gesprek door een meerderjarig persoon. Het besluit van de directeur waarbij een maatregel wordt genomen wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie, aan de kandidaat en aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat, indien de kandidaat minderjarig is. In dit schrijven wordt de in artikel 18 lid 3 van dit reglement beschreven beroepsmogelijkheid vermeld.
2. Deze maatregelen, afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid, kunnen ook in combinatie met elkaar worden genomen en zijn:

- het toekennen van het cijfer 1,0 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen
- het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen
- het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen
- het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen. Indien dit hernieuwd examen betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.

3. De kandidaat kan, binnen vijf dagen nadat de beslissing schriftelijk aan de kandidaat bekend is gemaakt, tegen een beslissing van de directeur van de school in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school ingestelde commissie van beroep. De directeur van de school waar beroep is aangetekend maakt geen deel uit van de commissie van beroep.

De commissie van beroep bestaat uit een voorzitter, een secretaris (een van de secretarissen van het eindexamen van een andere school van Esprit Scholen dan waar het beroep is aangetekend) en een deskundige, al dan niet extern, aangesteld door de voorzitter en de secretaris.

Het adres van de commissie van beroep is:

Commissie van beroep eindexamen Esprit Scholen
p/a College van Bestuur van Esprit. p/a Onderwijsstichting Esprit - Prinses
Irenestraat 59 -1077 WV Amsterdam.

4. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mee aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, voorts aan de directeur en aan de inspectie.

Hoofdstuk 4: slotbepalingen

ARTIKEL 19: afwijking wijze van examineren

1. De directeur van de school kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het eindexamen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van de kandidaat. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap dient een deskundigenverklaring als beschreven in artikel 55 van het Eindexamenbesluit te worden opgesteld. Indien de aanpassing het centraal examen betreft kan deze in ieder geval bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets met 30 minuten. Andere aanpassingen kunnen plaatsvinden op basis van voorstellen in het deskundigenrapport.
2. De directeur van de school kan namens het bevoegd gezag in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven in de vigerende regelgeving, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaar onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. Dit geldt voor de vakken Nederlandse taal en literatuur en enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is. Indien de afwijking het centraal examen betreft mag slechts de duur van de desbetreffende toets met 30 minuten verlengd worden naast het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek van de Nederlandse taal.
3. De directeur van de school doet zo spoedig mogelijk mededeling namens het bevoegd gezag aan de inspecteur van de hier bedoelde aanpassingen en afwijkingen.

ARTIKEL 20: spreiding voltooiing eindexamen

1. De directeur van de school kan namens het bevoegd gezag, de inspectie gehoord, toestaan dat ten aanzien van een kandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is, en ten aanzien van een kandidaat die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle betrokken eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het centraal examen en/of het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daarop volgende schooljaar wordt afgelegd. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten. Hierbij geldt de regeling gegeven in artikel 59 van het Eindexamenbesluit.

ARTIKEL 21: onvoorziene omstandigheden

1. In gevallen waarin dit reglement niet voorziet en waarin een beslissing noodzakelijk of van spoedeisend belang is, beslist de directeur van de school na overleg met het Bevoegd Gezag en de inspectie.

ARTIKEL 22: inwerkingtreding

Dit reglement treedt in werking op de datum van de hernieuwde vaststelling. Alle eerdere versies van het examenreglement van Esprit Scholen vervallen op de genoemde datum van hernieuwde vaststelling.

PTA-reglement Het 4e Gymnasium 2020-2021

Dit document beschrijft de rechten en plichten van leerlingen en de gang van zaken rondom het schoolexamen en het centraal schriftelijk examen, tezamen “het eindexamen” genoemd. Het kan voorkomen dat er omstandigheden zijn waardoor er moet worden afgeweken van dit examenreglement. Daarvoor kun je te allen tijde een verzoek indienen bij de examencommissie, via het daartoe bestemde formulier op de website, link: [Verzoek aan examencommissie](#). Wie er in de examencommissie zitten, zal in artikel 1 worden uitgelegd.

Artikelen 3 t/m 10 hebben betrekking op het schoolexamen. Artikelen 11 t/m 18 hebben betrekking op het centraal examen en de uitslagbepaling van het examen.

1. Algemeen

- 1.1 De examencommissie bestaat uit: M. Beentjes, M. Epping, E. Hermans en F. Verburg.
- 1.2 Examenkandidaten zijn de leerlingen die ingeschreven staan bij Het 4^e Gymnasium in het vierde, vijfde en zesde leerjaar. Daarnaast kan de examencommissie aan andere dan de examenkandidaten buitengewoon toestemming verlenen tot het doen van een of meer examenonderdelen.
- 1.3 De commissie van beroep van Het 4e Gymnasium bestaat uit de voorzitter van de MR E. Nass, de examensecretaris M. de Kort en de rector J. Bergamin.

2. Indeling eindexamen

- 2.1 Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen of uit een schoolexamen en een centraal examen.
- 2.2 De Programma's van Toetsing en Afsluiting (PTA) beschrijven de inhoud van het schoolexamen van de vakken.
- 2.3 Het schoolexamen omvat mede een profielwerkstuk.

3. Het schoolexamen

- 3.1 Het schoolexamen van een vak bestaat uit minimaal één van de volgende onderdelen: schriftelijke toetsen, mondelinge toetsen, presentaties/spreekbeurten, luistertoetsen, praktische opdrachten en toetsing tijdens projecten. Daarnaast kan ook een handelingsdeel onderdeel zijn van het schoolexamen. De inhoud en eisen van deze onderdelen worden van elk vak beschreven in het PTA.

- 3.2 Voor het vak maatschappijleer wordt het schoolexamen in leerjaar 4 afgerond. Het schoolexamen voor de vakken:
Aardrijkskunde, Biologie, Duits, Economie, Engels, Filosofie, Frans, Geschiedenis, Grieks, Kunst (film en/of drama), Latijn, LO, Natuurkunde, Nederlands, Scheikunde, Wiskunde A, Wiskunde B, Wiskunde C Wiskunde D en het profielwerkstuk vindt plaats in de leerjaren 5 en 6.
- 3.3 Het combinatiecijfer is het rekenkundig gemiddelde van het eindcijfer van het profielwerkstuk en het eindcijfer van het vak maatschappijleer (gebaseerd op gehele getallen). De beide eindcijfers betrokken bij de berekening van het combinatiecijfer mogen elk niet lager zijn dan een 4 om toegelaten te worden tot het centraal examen.
- 3.4 Voor LO geldt dat de eindbeoordeling voldoende of goed moet zijn om te worden toegelaten tot het centraal examen.
- 3.5 Een examenkandidaat met een incompleet cijferbeeld in klas 6 kan niet toegelaten worden tot het centraal examen.
- 3.6 Naast het volgen van vakken moeten kandidaten in de leerjaren 4, 5 en 6 ook naar behoren deelnemen aan de volgende schoolactiviteiten uit de vrije ruimte om te worden toegelaten tot het centraal examen: een maatschappelijke stage, een beroepsoriënterende stage, een schoolstage, de Romereis met voorbereiding en afronding, profielvakgebonden reizen en alle projecten in deze leerjaren.

4. Gang van zaken tijdens een toets

- 4.1 De examenkandidaten dienen uiterlijk vijf minuten voor aanvang van de afname van een PTA-onderdeel in het examenlokaal aanwezig te zijn.
- 4.2 Gedurende de afname van een PTA-onderdeel is het niet toegestaan andere dan de van te voren vastgestelde materialen op of rond de werkplek te hebben. Andere boeken, losse papieren en elektronische apparatuur zijn dus niet toegestaan. Het gebruik van de hulpmiddelen van een andere examenkandidaat is niet toegestaan.
- 4.3 Examenkandidaten die te laat zijn, mogen tot uiterlijk een half uur na aanvang van een schriftelijke toets nog worden toegelaten. Er wordt geen verlenging van de toetsduur toegekend voor te laat komen. Als examenkandidaten meer dan een half uur te laat zijn, wordt dit beschouwd als absentie. De examenkandidaat stelt de examencommissie schriftelijk op de hoogte van de reden voor absentie (zie artikel 5.1). Het PTA-onderdeel komt in aanmerking voor inhalen (zie artikel 5 en 7).
- 4.4 Examenkandidaten mogen het eerste half uur na aanvang van een schriftelijke toets het werk niet inleveren of de ruimte verlaten. Ze mogen tot uiterlijk 15 minuten voor het einde van een schriftelijke toets vertrekken.
- 4.5 Als een examenkandidaat bij een mondelinge toets te laat komt, stelt de examinerator vooraf vast of er nog voldoende tijd beschikbaar is om het mondeling naar behoren af te nemen. Indien dit niet het geval is, zal het te laat komen gelijk staan aan absentie. De examinerator stelt de

- examencommissie hiervan schriftelijk op de hoogte. Het PTA-onderdeel komt in aanmerking voor inhalen (zie artikel 5 en 7).
- 4.6 Bij luistertoetsen wordt een examenkandidaat die te laat is niet toegelaten tot de afname van de luistertoets. Dit wordt beschouwd als absentie. De examinerator stelt de examencommissie hiervan schriftelijk op de hoogte. Het PTA-onderdeel komt in aanmerking voor inhalen (zie artikel 5 en 7).
  - 4.7 De examenkandidaat is zelf verantwoordelijk dat het werk op de juiste wijze wordt ingeleverd bij de surveillant.
  - 4.8 Het starten van een PTA-onderdeel betekent dat het werk als volledig gemaakt wordt beschouwd. Als een examenkandidaat onwel wordt tijdens het maken van een PTA-onderdeel, meldt de examenkandidaat de reden van voortijdig inleveren van het gemaakte werk bij de surveillant; de surveillant stelt de examinerator op de hoogte. Het werk kan in aanmerking komen voor herkansing (zie artikel 7.3).
  - 4.9 In geval van onregelmatigheden tijdens de afname van een toets wordt het werk van de examenkandidaat ingenomen, de surveillant meldt aan de examenkandidaat wat hij/zij heeft waargenomen. De examenkandidaat krijgt nieuw papier en maakt daarop het werk af. De surveillant maakt na afloop van de toets melding bij de examinerator en de examencommissie van de waargenomen onregelmatigheid. Indien bij de onregelmatigheid misbruik is gemaakt van een hulpmiddel, wordt het hulpmiddel in beslag genomen.

5. Ziekmelding / verhindering

- 5.1 Afwezigheid bij een PTA-onderdeel door ziekte of een andere vorm van overmacht dient vóór aanvang van het afnamemoment van dit onderdeel, doorgegeven te worden aan de absentieregistratie. Deze melding wordt voor een minderjarige leerling gedaan door een ouder/verzorger, een meerderjarige leerling kan deze melding ook zelf doen. Naast de absentiemelding vullen de ouders of de leerling binnen 48 uur na het afnamemoment tevens het digitale formulier 'Absentie examenonderdeel' in. Met dit formulier registreert de examencommissie de leerlingen die in aanmerking komen voor het inhalen van een PTA-onderdeel. Het digitale formulier is te vinden op de website en via deze link:
<https://forms.gle/VGPAzjiUk1hBrVTa9>
- 5.2 In geval van absentie door ziekte of een andere vorm van overmacht bij de afname van een PTA-onderdeel maakt de examenkandidaat gebruik van een van de inhaalmomenten aan het einde van het schooljaar.
- 5.3 De examencommissie kan in uitzonderlijke gevallen besluiten af te wijken van artikel 5.2.
- 5.4 De examencommissie kan de examenkandidaat vragen bewijsstukken aan te leveren die de reden van de absentie nader toelichten.
- 5.5 De betreffende inhaaltoets wordt in de inhaalperiode gemaakt (zie artikel 7.4). Voor niet-schriftelijke vormen van toetsen wordt op maat een tijdstip voor inhalen afgesproken. Dit gaat ten koste van een inhaalmoment (zie artikel 7.1).

- 5.6 Elk PTA-onderdeel dat wordt ingehaald, wordt verrekend met het aantal inhaalmomenten (zie artikel 7.1).
- 5.7 De surveillant is verplicht de absenties op te nemen en door te geven aan de examinerator.

6. Beoordeling en bewaring gemaakt werk

- 6.1 De opgaven voor een PTA-onderdeel en de normen voor correctie en beoordeling worden vastgesteld door de vaksectie van het betreffende vak.
- 6.2 Een mondelinge toets wordt door een examinerator afgenomen in aanwezigheid van een gecommiteerde. Als er geen gecommiteerde beschikbaar is, wordt de toets opgenomen.
- 6.3 Na een mondelinge toets stelt de examinerator in overleg met de gecommiteerde het cijfer vast.
- 6.4 Voor elk PTA-onderdeel waarvoor een cijfer is voorgeschreven, bepaalt de examinerator het cijfer, gebruikmakend van een schaal van 1 t/m 10 en van de daartussen liggende cijfers met één decimaal.
- 6.5 Als een examenkandidaat een praktische opdracht een of meerdere dagen van een schoolweek (zeven dagen beginnend op de deadline en waarvan een of meerdere dagen schooldagen zijn) later inlevert dan de deadline, heeft dit tot gevolg dat het cijfer voor het PO 1,0 punt lager is dan het zou zijn wanneer het werk wel op tijd zou zijn ingeleverd. Voor elke volgende schoolweek of deel van een schoolweek na de deadline zal het cijfer nog met 1,0 punt lager worden bijgesteld. Vakantieweken (weken waarin geen enkele schooldag valt) worden hierbij niet meegerekend.
- 6.6 Als een examenkandidaat het schriftelijke deel van het profielwerkstuk een of meerdere dagen van een schoolweek (zie artikel 6.5) later inlevert dan de deadline, heeft dit tot gevolg dat het cijfer voor het schriftelijke deel van het profielwerkstuk 1,0 punt lager is dan het zou zijn wanneer het werk wel op tijd zou zijn ingeleverd. Voor elke volgende schoolweek of deel van een schoolweek na de deadline zal het cijfer nog met 1,0 punt lager worden bijgesteld. Vakantieweken (zie artikel 6.5) worden hierbij niet meegerekend.
- 6.7 De examencommissie kan in uitzonderlijke gevallen besluiten af te wijken van artikel 6.5 en 6.6.
- 6.8 De examencommissie kan de examenkandidaat vragen bewijsstukken aan te leveren die de reden van uitstel nader toelichten.
- 6.9 Bij aanvang van een volgende toetsperiode geldt het gegeven cijfer voor een PTA-onderdeel of een afgerond schoolexamen als definitief. In de laatste toetsperiode van het schooljaar geldt op moment van aanvang van de bevorderingsvergadering een gegeven cijfer voor een PTA-onderdeel of een afgerond schoolexamen als definitief.
- 6.10 In jaarlaag 6 ontvangen de examenkandidaten na afloop van de herkansingsperiode een overzicht van alle PTA-cijfers. Het overzicht moet zo spoedig mogelijk voor akkoord worden getekend door de examenkandidaat.

7. Inhaal- en herkansingsregeling

- 7.1 In jaarlaag 4 mag de examenkandidaat één gemist PTA-onderdeel van klas 4 inhalen. In jaarlaag 5 mag de examenkandidaat drie gemiste PTA-onderdelen van klas 5 inhalen. In jaarlaag 6 mag de examenkandidaat drie gemiste PTA-onderdelen van klas 6 inhalen.
- 7.2 Inhaal- en herkansingsmogelijkheden zijn voor examenkandidaten die vervroegd examen doen gekoppeld aan het leerjaar waar het examenonderdeel toe behoort. PTA-onderdelen van klas 5 die al in klas 4 zijn afgerond, mogen zowel bij het inhaalmoment van klas 4 als bij het inhaalmoment van klas 5 worden ingehaald/herkanst. Dit gaat ten koste van de inhaalmomenten van klas 5. PTA-onderdelen van klas 6 die al in klas 5 zijn afgerond, mogen zowel bij het inhaalmoment van klas 5 als bij het inhaalmoment klas 6 worden ingehaald/herkanst. Dit gaat ten koste van de inhaalmomenten van klas 6.
- 7.3 Indien een examenkandidaat aan het einde van het schooljaar inhaalmomenten over heeft, mogen deze worden ingezet om herkansbare PTA-onderdelen van dat jaar te herkansen. Het is niet toegestaan een inhaalmoment te gebruiken voor een PTA-onderdeel uit een eerder leerjaar. Een examenkandidaat die meerdere PTA-onderdelen moet inhalen en geen inhaalmomenten meer over heeft, mag naast de inhaaltoetsen nog één PTA-onderdeel herkansen. Examenkandidaten kunnen het recht op herkansing van PTA-onderdelen verliezen als er sprake is van ongeoorloofd verzuim (zie artikel 7.7).
- 7.4 De inhaalmomenten vinden plaats na de laatste toetsweek van het schooljaar voor de betreffende jaarlaag. Dit betekent dat de inhaalmomenten voor jaarlaag 4 en 5 zullen plaatsvinden na toetsweek 4. Voor jaarlaag 6 vinden de inhaalmomenten plaats na toetsweek 3.
- 7.5 Een examenkandidaat kan via een daarvoor beschikbaar gemaakt formulier een inhaaltoets of een herkansing van een herkansbaar PTA-onderdeel aanvragen, waarbij geldt dat mondelinge toetsen niet herkansbaar zijn en toetsen die schriftelijk zijn afgenomen altijd herkansbaar zijn. Voor andere PTA-onderdelen staat aangegeven in het PTA van het desbetreffende vak of het onderdeel herkansbaar is.
- 7.6 In klas 6 kan het profielwerkstuk herkanst worden. Dit gaat van het totaal aantal inhaalmomenten af. Op de laatste dag van de inhaalperiode van klas 6 (zie artikel 7.4) moet het profielwerkstuk ingeleverd zijn. De examenkandidaat mag tot de dag van inleveren begeleid worden.
- 7.7 Indien wordt vastgesteld dat er bij een examenkandidaat tijdens de lessen of andere verplichte schoolactiviteiten sprake is van ongeoorloofd verzuim zoals omschreven in het verzuimprotocol, zal de examencommissie overgaan tot het geven van een officiële waarschuwing aan de betreffende examenkandidaat. Als er binnen de in die waarschuwing genoemde termijn sprake is van meer ongeoorloofde absenties van de betreffende examenkandidaat, zal dit leiden tot het vervallen van het recht op een van de inhaalmomenten, zoals bedoeld in artikel 7.1.
- 7.8 In geval van herkansen telt het hoogste cijfer.

8. Vrijstelling

- 8.1 In geval van doubleren maakt de examenkandidaat aan het begin van het schooljaar samen met de jaarlaagcoördinator, de mentor en de decaan een plan van aanpak over het te volgen traject beschreven in artikel 8.2 t/m 8.6. Dit wordt ter goedkeuring vóór 15 oktober aangeboden aan de examencommissie.
- 8.2 Een examenkandidaat die een jaar doubleert kan vrijgesteld worden van het opnieuw maken van een praktische opdracht (PO) die de examenkandidaat eerder met een voldoende heeft afgerond. Een vrijstelling voor een PO kan slechts verleend worden voor een PO waarvan de vaksectie heeft aangegeven aan de examencommissie dat het niet opnieuw gemaakt hoeft te worden en het eerder behaalde voldoende cijfer kan worden overgenomen. De beslissing van de kandidaat wel of niet gebruik te maken van een dergelijke vrijstelling, wordt opgenomen in het plan van aanpak zoals beschreven in artikel 8.1. Indien een examenkandidaat ervoor kiest een PO waar eerder een voldoende voor werd behaald, wel opnieuw te maken dan telt het hoogste cijfer. Als er sprake is van een opnieuw afgelegd PO waarbij samenwerking noodzakelijk is, telt het laatst behaalde cijfer.
- 8.3 In geval van doubleren in het zesde leerjaar kan een leerling ervoor kiezen om werk in dat zesde leerjaar niet opnieuw te maken. In dit geval mag er geen sprake zijn van ongeoorloofde absentie voor het betreffende vak gedurende de eerste keer dat een leerling in klas 6 zit. Wanneer dit het geval is, wordt het cijfer van het oorspronkelijke schooljaar overgenomen in het nieuwe schooljaar. Als de leerling kiest het werk wel opnieuw te maken, telt het hoogste cijfer van de twee. Als er sprake is van een opdracht waarbij samenwerking noodzakelijk is, telt het laatst behaalde cijfer. De beslissing van de kandidaat wel of niet gebruik te maken van een dergelijke vrijstelling, wordt opgenomen in het plan van aanpak zoals beschreven in artikel 8.1.
- 8.4 Een examenkandidaat die doubleert kan vrijgesteld worden van het opnieuw afleggen van het schoolexamen van vakken die geen centraal examen hebben en die de kandidaat eerder met een voldoende heeft afgerond. Het eerder behaalde eindcijfer kan blijven staan. Een beslissing hierover wordt opgenomen in het plan van aanpak zoals beschreven in artikel 8.1.
- 8.5 Een examenkandidaat die doubleert en die eerder het PWS met een voldoende heeft afgerond, kan vrijgesteld worden van het opnieuw maken van het PWS; het eerder behaalde eindcijfer kan blijven staan. Een beslissing hierover wordt opgenomen in het plan van aanpak zoals beschreven in artikel 8.1.
- 8.6 In het geval een examenkandidaat doubleert in klas 6 of gespreid examen doet, wordt het PTA voor de betreffende examenkandidaat indien nodig aangepast aan dat van het nieuwe cohort waarin de examenkandidaat terecht is gekomen. De vaksectie doet hiertoe een voorstel aan de examencommissie. Dit kan ertoe leiden dat bepaalde PTA-onderdelen uit klas 5 ongeldig worden verklaard.

- 8.7 Indien er wordt vastgesteld dat er bij een examenkandidaat die doubleert sprake is van ongeoorloofd verzuim kan de examencommissie besluiten af te wijken van de afspraken in het gemaakte plan van aanpak (zie artikel 8.1).

9. Fraude en onregelmatigheden

- 9.1 Indien een examiner of surveillant een vermoeden heeft van fraude wordt dit gemeld bij de examencommissie. Een melding gebeurt altijd zowel mondeling als schriftelijk.
- 9.2 Als ernstige fraude wordt vastgesteld door de examencommissie krijgt de examenkandidaat het cijfer 1,0 toegekend. De examenkandidaat krijgt de mogelijkheid om dit werk te herkansen, met dien verstande dat het resultaat van de herkansing niet het cijfer 1,0 vervangt, maar dat dit nieuwe cijfer gemiddeld wordt met het cijfer 1,0.
- 9.3 Onder ernstige fraude wordt in ieder geval verstaan:
- aantoonbaar en in behoorlijke mate 'gespiekt-werk' tijdens een PTA-onderdeel;
  - aantoonbaar plagiaat bij een praktische opdracht of profielwerkstuk.
- 9.4 In het geval van onregelmatigheden kunnen de volgende maatregelen naast artikel 9.2 worden genomen:
- het ontzeggen van deelname of verdere deelname aan een of meer zittingen van het schoolexamen;
  - het ongeldig verklaren van één of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen;
  - de bepaling dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de examencommissie aan te wijzen onderdelen.
- Genoemde maatregelen kunnen met elkaar gecombineerd worden.
- 9.5 Alvorens een beslissing ingevolge 9.2 t/m 9.4 wordt genomen, hoort de examencommissie de examenkandidaat. De examenkandidaat kan zich door een door hem of haar aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan.
- 9.6 De examencommissie deelt de genomen beslissing mee aan de examenkandidaat, in ieder geval schriftelijk en zo mogelijk mondeling. In de schriftelijke mededeling wordt tevens gewezen op de mogelijkheid tot beroep. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de ouders, voogden of verzorgers van de examenkandidaat, indien deze minderjarig is.

10. Bezwaar en beroep

- 10.1 Indien een betrokkene zich bij de beoordeling van een examenonderdeel benadeeld voelt, kan de betrokkene via het digitale formulier 'Verzoek Examencommissie' een verzoek tot heroverweging indienen bij de examencommissie. Dit dient te gebeuren binnen drie werkdagen nadat het vermeende nadeel aan de betrokkene bekend is gemaakt, of redelijkerwijs bij

de betrokkene bekend had kunnen zijn. Het digitale formulier is te vinden op de website.

10.2 Na het verzoek genoemd in 10.1 gaat de examencommissie in gesprek met de betrokken partijen en doet binnen twee weken uitspraak.

10.3 Wanneer een van de bij het meningsverschil betrokken partijen het niet eens is met de uitspraak zoals genoemd in 10.2, kan beroep worden aangetekend bij de commissie van beroep van Het 4e Gymnasium. Dit beroep moet in ieder geval schriftelijk en uiterlijk binnen vijf werkdagen na de schriftelijke mededeling van de beslissing van de examencommissie ingediend worden.

10.4 Na het beroep genoemd in 10.3 hoort de commissie van beroep van Het 4e Gymnasium de betrokken partijen en doet binnen twee weken uitspraak.

10.5 Is een van de bij het meningsverschil betrokken partijen het niet eens met de uitspraak als bedoeld in artikel 10.4, kan tegen deze uitspraak in beroep gegaan worden bij de Commissie van Beroep Eindexamen Espritscholen. Deze velt een definitief oordeel.

11. Het centraal examen

11.1 Op Het 4^e Gymnasium wordt centraal examen afgenomen in:

Aardrijkskunde, Biologie, Duits, Economie, Engels, Filosofie, Frans, Geschiedenis, Grieks, Kunst algemeen, Latijn, Natuurkunde, Nederlands, Scheikunde, Wiskunde A, Wiskunde B en Wiskunde C.

11.2 Deelname aan een zitting van het centraal examen betekent dat het eenmaal gemaakte werk zijn geldigheid behoudt. Zeer bijzondere familieomstandigheden (ernstige ziekte, overlijden), alsmede eigen ziekteverschijnselen, dienen voor de aanvang van de examenzitting aan de rector te worden gemeld. In overleg moet dan van tevoren vastgesteld worden of de examenkandidaat in staat is aan het examen deel te nemen.

11.3 Een examenkandidaat die te laat komt mag tot uiterlijk een half uur na aanvang van de zitting worden toegelaten.

11.4 Het werk wordt gemaakt op door school verstrekt papier. De school verstrekt tevens kladpapier. Kandidaten mogen geen papier meenemen naar het examenlokaal. Het werk wordt niet met potlood gemaakt, tenzij de aard van het werk dat wenselijk maakt (bijvoorbeeld bij het tekenen van grafieken).

11.5 De examenkandidaat vermeldt zijn naam en zijn nummer op het examenpapier.

11.6 Na het openen van de enveloppe met opgaven is het verboden enige mededeling of inlichting over het werk aan de kandidaten te verstrekken met uitzondering van addenda en errata die door CITO worden verstrekt.

11.7 Het meenemen van andere dan toegestane boeken, tabellen en hulpmiddelen is verboden. Alleen gecontroleerde en goedgekeurde exemplaren zijn toegestaan.

11.8 Zonder toestemming van een surveillant mag een examenkandidaat het examenlokaal niet verlaten.

11.9 Voor onregelmatigheden gelden dezelfde bepalingen als bij het schoolexamen (zie artikel 9). Bezwaar tegen het optreden van de

examencommissie wordt gemaakt conform de procedure geregeld in artikel 10.

- 11.10 Indien een examenkandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de examencommissie, is verhinderd om bij een of meer toetsen van het eerste tijdvak aanwezig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen (met maximaal twee toetsen) te voltooien. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak eveneens verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hem de gelegenheid gegeven in het derde tijdvak ten overstaan van het College voor toetsen en examens zijn eindexamen te voltooien.

12. De bepaling van het eindcijfer

- 12.1 Het schoolexamen-resultaat (te noemen SE-resultaat) is het gewogen gemiddelde van de PTA-onderdelen van een vak. Het SE-resultaat is een getal met één decimaal. Wanneer de berekening van het SE-resultaat een getal met twee of meer decimalen oplevert, wordt het getal afgekapt na het eerste decimaal.
- 12.2 Het cijfer behaald bij het centraal examen (te noemen CE-resultaat) is een getal met 1 decimaal.
- 12.3 Om het eindcijfer te bepalen van een vak dat geen centraal examen heeft, wordt het SE-resultaat afgerond op een geheel getal.
- 12.4 Om het eindcijfer te bepalen van een vak dat een centraal examen heeft wordt het rekenkundig gemiddelde genomen van het SE-resultaat en het CE-resultaat. Het eindcijfer wordt afgerond op een heel getal.
- 12.5 Het combinatiecijfer is één van de eindcijfers betrokken bij de uitslagbepaling van het eindexamen. Het combinatiecijfer is het rekenkundig gemiddelde van van het eindcijfer van het profielwerkstuk en het eindcijfer van het vak maatschappijleer (beide gehele getallen). Het eindcijfer wordt afgerond op een heel getal.

13. Vaststelling van de uitslag

- 13.1 De examenkandidaat die in alle vakken eindexamen heeft afgelegd, is geslaagd wanneer:

het onafgeronde rekenkundig gemiddelde van de CE-resultaten tenminste 5,5 is én

hooguit één van de eindcijfers van de kernvakken Nederlands, Engels en wiskunde een 5 is en voor de andere kernvakken minimaal het eindcijfer 6 is behaald én

het laagste eindcijfer niet lager is dan een 4, waarbij ook de losse onderdelen van het combinatiecijfer elk niet lager zijn dan een 4 én

lichamelijke opvoeding is beoordeeld met “voldoende” of “goed” én

alle handelingsdelen zijn “afgerond” én

het totaalbeeld van de behaalde eindcijfers is als beschreven in één van de volgende punten:

- Alle eindcijfers 6 of hoger.
- 1x eindcijfer 5, andere eindcijfers 6 of hoger.
- 1x eindcijfer 4 (geen kernvak), andere eindcijfers 6 of hoger én het gemiddelde van de eindcijfers is tenminste 6,0.
- 2x eindcijfer 5 (hooguit één kernvak), andere eindcijfers 6 of hoger én het gemiddelde van de eindcijfers is tenminste 6,0.
- 1x eindcijfer 4 (geen kernvak) en 1x eindcijfer 5, andere eindcijfers 6 of hoger én het gemiddelde van de eindcijfers is tenminste 6,0.

14. Cum laude

14.1 Het judicium ‘cum laude’ wordt op het diploma vermeld als een examenkandidaat als gemiddelde van de eindcijfers een 8,0 of hoger haalt, waarbij geen van de eindcijfers betrokken bij de uitslagregeling onder de 7 mag zijn. Alleen het hoogste eindcijfer uit het vrije deel doet mee aan de berekening. Ook het combinatiecijfer mag niet lager dan een 7 zijn, maar elk van de afzonderlijke onderdelen van het combinatiecijfer mag dit wel zijn.

15. Summa cum laude

15.1 Het 4e Gymnasium verstrekt een testimonium met daarop de eervolle vermelding ‘summa cum laude’ als het gemiddelde van de eindcijfers 9,0 of hoger is én geen van de eindcijfers betrokken bij de uitslagregeling onder de 8 is, én minimaal één van de eindcijfers een 10 is én het PWS-cijfer minimaal een 9 is. Alleen het hoogste eindcijfer uit het vrije deel doet mee aan de berekening. Het combinatiecijfer mag niet lager zijn dan een 8 (maatschappijleer, als afzonderlijk onderdeel van het combinatiecijfer, mag wel lager dan een 8 zijn).

16. Extra vakken

16.1 De examenkandidaat die als aanvulling op de verplichte studielast in extra vakken schoolexamen heeft afgelegd, bepaalt na afloop van het schoolexamen in welke vakken hij centraal examen zal afleggen, met inachtneming van de wettelijke voorschriften.

16.2 Voor examenkandidaten die in één of meer extra vakken examen hebben gedaan geldt het volgende: met één of meer extra vakken bepalen de rector

en de secretaris van het eindexamen na afloop van het examen of een of meer vakken buiten beschouwing moeten worden gelaten om een examenkandidaat te laten slagen en of er vakken uit het profieldeel geruild moeten worden met vakken uit het vrije deel. Indien er meer keuzemogelijkheden zijn, leggen de rector en de secretaris de examenkandidaat een keuze voor.

De resultaten van de vakken die bij de bepaling van de uitslag buiten beschouwing zijn gelaten, worden in principe vermeld op de cijferlijst, tenzij de examenkandidaat daartegen bezwaar maakt.

17. Herkansing centraal examen

- 17.1 Alle examenkandidaten hebben het recht voor één vak aan een herkansing deel te nemen. Kandidaten die gespreid examen doen hebben in beide schooljaren waarin zij examen doen, recht op één herkansing van de vakken waarin in dát jaar examen wordt gedaan.
- 17.2 Bij herkansing van een onderdeel van het centraal examen geldt als definitief cijfer het hoogst behaalde.
- 17.3 Herkansing tijdens het tweede tijdvak kan alleen plaatsvinden als de eerste uitslagbepaling is gebaseerd op de resultaten van een voltooid centraal examen eerste tijdvak. Kandidaten die gespreid examen doen kunnen deelnemen aan een herkansing tijdens het tweede tijdvak indien de eindcijfers van de vakken waarin in dát schooljaar examen wordt gedaan na het eerste tijdvak voor de eerste maal zijn vastgesteld.

18. Slotbepalingen

- 18.1 Het PTA van elk van de vakken geldig voor het cohort is te vinden in de bijlage van dit reglement.
- 18.2 Onder bijzondere omstandigheden kan het voorkomen dat er wijzigingen moeten worden aangebracht in het PTA van een van de vakken. Dergelijke wijzigingen worden schriftelijk gecommuniceerd.
- 18.3 Dit reglement valt onder het algemene 'Examenreglement Esprit'. In situaties waarin dit reglement niet voorziet, zal worden gehandeld naar het 'Examenreglement Esprit'.
- 18.4 In gevallen waarbij landelijke regelgeving anders bepaalt dan in dit reglement staat omschreven dan is de landelijke regelgeving doorslaggevend.
- 18.5 In situaties waarin het examenreglement niet voorziet, of onvoldoende duidelijkheid levert, beslist de rector. Ook in de omstandigheid dat er onvoldoende tijd is voor een uitspraak van de examencommissie, beslist de rector.

Maatschappijleer

Maatschappijleer PTA Klas 4 Schooljaar 2020 - 2021 (Cohort CE 2023)

Klas 4 2020 - 2021	Schriftelijke toets, PO, mondelinge toets, presentatie, luistertoets, handelingsdeel	Magister Code	Domeinen + subdomeinen (verplichte eindtermen) schoolexamen.	Omschrijving: inhoud van de domeinen en subdomeinen getoetst in dit onderdeel	Weging SE (1-100)	Toetsduur (min.)	Herkansing mogelijk?	Data: Deadline PO Handelings- deel of Luistertoets	Toegestane hulpmiddelen
Periode 1	schriftelijke toets	4SET1	B1 t/m B3 en C1 t/m C3	Staatsinrichting	30	60	ja		geen
Periode 2	PO	4PO2	E1 t/m E4	Pluriforme Samenleving: betoog schrijven over de pluriforme samenleving en de eigen leefomgeving	20		nee	Nader te bepalen door de docent	
	handelingsdeel	HD		Deelname Stadslab					
Periode 3	schriftelijke toets	4SET3	D1 t/m D4	Verzorgingsstaat	30	60	ja		geen
Periode 4	PO	4PO4	A1 en A2	Vaardigheden Propaganda/nepnieuws: Groepsopdracht: het maken van een propagandafilm.	20		nee	Nader te bepalen door de docent	